

El llibre català

El pont de l'exili

"La vida d'en Joan Ventura" duu per títol la "novel·la cíclica" en set volums en els quals Joan Baptista Xuriguera conta, a través del personatge mític, el que ha viscut en la seva pròpia vida. Exiliat a França el 1939, va passar onze anys a Montauban i és allí on ho va escriure, i si el primer llibre d'aquestes set, "El pare", ja va sortir el 1963, i després aparegueren "La vila nova", "El temps jove", "El núvol de foc", "Les hores heroiques" i "La guerra civil", ara ha sortit aquest darrer, "El pont de l'exili", on Xuriguera recorda que la ciutat de Montauban, damunt de Tolosa del Lenguadoc és probablement l'indret de França després de París que fou més habitat pels fugitius de la guerra civil, cap a sis mil refugiats, en contrast amb la població francesa amb la qual mai no acabaren d'identificar-se.

Al Departament de Tarn et Garone al qual pertany Montauban els milers de refugiats li donaren una nova fesomia: hi hagué Centre d'Hébergement a Caussade, Moissac, Castelsarrasin, Réalville i un camp de concentració a Septfonds. Va ser a Montauban on el 1944 Pau Casals va donar el seu primer recital a benefici dels infants víctimes de la guerra; on per Tots Sants del 1940 moria Manuel Azaña, president que havia estat de la Segona República espanyola, i on Xuriguera creà el Casal Català amb més de dos-cents socis, immediata-

ment d'acabada la Segona Guerra Mundial el 1945.

Si en aquests set llibres de "La vida d'en Joan Ventura", Xuriguera, nat a Menàrguens de l'Urgell el 1908, hi conta tot el que ha viscut, la construcció de l'única fàbrica sucrera que hi ha hagut a Catalunya, el moviment de la Solidaritat Catalana, la dictadura de Primo de Rivera, la Segona República, la guerra civil que li fou imposada a Catalunya, la fugida a França, i el llarg exili, també ens diu que és una novel·la que tots els lleidatans haurien de conèixer i tots els catalans haurien de llegir.

Xuriguera, autor de setze llibres d'història, de cinc de poesia, de deu de teatre, de deu de novel·la, i de cinc de lingüística, entre ells el deb "Verbs catalans conjugats", del qual s'han fet 19 edicions amb més de 250.000 exemplars de venda i que ha servit de model a catedràtics i filòlegs perquè amb ell puguin fer més feina, amb aquest darrer volum de "La vida d'en Joan Ventura", s'acredita un cop més com un home de lletres català que es mereix tots els honors, i encara més precisament perquè no hi va al darrera. L'Editorial Vergili i Pagès, S.A., de Lleida, ha estat la que ha publicat aquest volum.

J. V.

Nota: L'autor del llibre "Balguerins" del qual es parlava dijous passat és Josep Aznar i Solé i no Pere, com s'hi deia.